

Ölands Naturskyddsförening

Verksamhetsberättelse 2013

Styrelsen för Ölands Naturskyddsförening, krets av Svenska Naturskyddsföreningen, avger härmed följande verksamhetsberättelse för år 2013.

Styrelse

Styrelsen har under året haft följande sammansättning: Börje Ekstam (ordförande), Lisa Tengö (vice ordförande), Anders Leander (kassör och kontaktperson), Åsa Bodenmalm (redaktör), Gunnar Kvarnbäck (webbredaktör), Britta Lööv (ledamot), Pav Johnsson (ledamot), Stina Engström (ledamot) samt Urban Anjar (ledamot).

Medlemsantal

Som medlemmar i Ölands Naturskyddsförening räknas medlemmar i Svenska Naturskyddsföreningen som är bosatta eller har sitt säte på Öland samt övriga som valt att tillhöra kretsen. Vid årets slut hade kretsen 580 (572) medlemmar, varav 344 (331) fullbetalande och 236 (241) familjemedlemmar (föregående år inom parentes).

Revisorer

Under året har Gabriel Klingenstjärna och Rolf Lindström varit revisorer. Sven-Olof Aleljung och Anders Marell har varit ersättare.

Verksamhet

Under året har styrelsen haft 4 protokollförda sammanträden. Dessa hölls den 14 januari i Algutsrum, 23 april i Borgholm, den 9 september i Ölands Skogsby och den 18 november i Färjestaden. Årsmötet hölls den 24 mars på Halltorps Gästgiveri.

Staffan Arvegård var kretsens representant, och Lisa Tengö ersättare, i Länsförbundets styrelse. Staffan Arvegård och Lisa Tengö var kretsens ombud vid länsförbundets årsmöte i Oskarshamn. Pav Johnsson har representerat kretsen vid Station Linnés årsmöte. Jan Herrmann representerade kretsen i Ölands vattenråd. Gunnar Kvarnbäck representerade kretsen i Aktionsgruppen mot fosilgasutvinning på Öland (AMFÖ).

Vårprogrammet presenterades i Landborgen som skickades ut till alla medlemmar. Aktiviteterna presenterades vidare i riksföreningens aktivitetskalender och via länkning på kretsens hemsida. Sommar- och höstprogrammet publicerades i skriften **Natur och Kultur på Öland**. Denna trycktes i ca 30 000 exemplar och distribuerades till hushåll och företag på Öland. Åsa Bodenmalm var ansvarig för produktion och utgivning.

Kretsens hemsida har ingått i riksföreningens standardiserade mall för kretsar. Publiceringsverktyget har inte fungerat tillfredställande och kretsen har därför inte kunnat uppdatera hemsidorna på önskvärt sätt. Under hösten ersattes verktyget med ett nytt användarvänligt system, som gjort det möjligt för oss att börja bygga nya sidor. De nya sidorna öppnas 2014 och har en ny URL (<http://oland.naturskyddsforeningen.se>). Urban Anjar startade under hösten en Facebook grupp (<http://>) som vid årsskiftet gillades av ca 200 personer.

Naturvård – biologisk mångfald

26 januari Start av utfodring av vinterfåglar i Beijershamn till minne av Rigmor Bohm. Stina Engström och Pav Johnsson berättade om vinterfåglar, matning och den årliga fågelräkningen som organiseras av SOF.

24 mars Alexander Eriksson Karlsson gästade föreningens årsmöte och berättade för ett 20-tal medlemmar om fladdermusfaunan på Öland, om arternas ekologi och miljökrav. Alexander beskrev också behovet av hänsyn och skyddsåtgärder vid lokalisering av vindkraft med och annan samhällsplanering.

Naturnatten 5 juni arrangerade kretsen aktiviteter vid Gråborg från kl. 18.00 till ca 21.30. Årets upplaga lockade sammanlagt ca 90 deltagare. Insekternas doftkommunikation presenterades av Cristian Schiebe och Rikard Unelius. Pav Johnsson visade doftande örter och orkidéer i lövängen, Årets Ölandsfotograf Kristina Ekholm presenterades av Urban Anjar (se nedan). Vidare anordnades en tipspromenad. Naturnatten organiserades av Pav Johnsson, Urban Anjar och Anders Leander.

De vilda blommornas dag 17 juni Stina Engström och Åsa Bodenmalm förevisade alvarets flora vid Vickleby, och Börje Ekstam vid Södra Holm, Trosnäs. Sammanlagt ca 50 personer deltog i de båda exkursionerna.

Ängens dag 21 juli genomfördes i Rune Jons äng tillsammans med Torslunda hembygdsförening. Årets slätter samlade ett tiotal personer under ledning av Lisa Tengö. Kretsen har nu avslutat sitt arbete med Pumpbacken i Mörbylånga, som röjts och hävdats sedan 2001.

Fladdermöss och nattflygande fjärilar 17 augusti. I Gråborg visade Alexander Eriksson hur man identifierar fladdermöss med moderna ultraljudsdetektorer. XX visade nattfjärilar som lockats till doftbeten och ljusfallor. Ett tiotal deltagare fick uppleva augustinattens märkliga invånare under sakkunnig ledning.

Musik i Naturreservat 14 och 27 september. Kretsen visade naturen och en blåsensemble spelade naturmusik i Knisa mosse respektive Högby hamn. I båda reservaten genomfördes två visningar, klockan 11 och 13. Arrangemangen var ett LONA-projekt med samarbete mellan Ölands Blåsensemble, Ölands Botaniska Förening och Ölands Naturskyddsförening. Aktiviteterna genomfördes med LONA-medel som förmedlades av Länsstyrelsen i Kalmar. I Knisa mosse samlades ca 130 personer och i Högby hamn ca 80 personer. Från kretsen medverkade Jan Herrman, Brita Lööf, Börje Ekstam, Johan Petersson och Anders Leander.

Årets Ölandsfotograf är ett samarbete mellan Ölands Naturskyddsföreningen, Ölandsbladet och Ölands skördefest. I projektgruppen har ingått Urban Anjar, Maria Wiell och Tommie Skoog. Bland ett femtontal bidrag på temat "Det öländska ljuset" utsågs Kristina Ekholm till Årets Ölandsfotograf för 2013. Detta tillkännagavs i samband med naturnatten 5/6. I juryn ingick Urban Anjar, Maria Wiell, Pav Jonsson, Göran Forsberg och Tommie Skoog. Vernisage för utställningen hölls på Borgholms stadsmuseum den 27/6. Utställningen har sedan visats bland annat i Ottenby och Färjestaden.

Officiell prisutdelning skedde i samband med invigningen av Skördefesten. Kristina Ekhols vinnarbilder finns nu att beskåda i Borgholm Energis kalender som delats ut till alla hushåll i kommunen. Tyvärr har vi inte lyckats ge bilderna samma spridning i Mörbylånga kommun.

Tema för 2014 års tävling är "De öländska alvaren i färg och form". Aaktuell information om tävlingen finns utlagd på Ölands Naturskyddsförenings webbplats och information om tävlingen har spritts bland annat på Facebook och i Ölandsbladet.

Miljöfrågor – hållbart utnyttjande av naturresurser

Världsbokens dag den 23 april firades med en föreläsning av författaren Lasse Berg, som berättade om människans kulturella evolution med utgångspunkt från sina böcker från Kalahari. Dagen firades för sjätte året i rad tillsammans med Borgholms bibliotek tillsammans med ett 60-tal åhörare.

Författarna och miljöfrågan, från Strindberg till Kerstin Ekman 10 juli var temat för en föreläsning av Martin Kylhammar, litteraturprofessor och ledamot av Svenska akademien, som anordnades tillsammans med Gärdslösa prästgård. Ett 30-tal deltagare.

Vårdkase Östersjön 31 augusti Sedan gammalt finns en tradition i flera länder runt Östersjön att tända eldar som ett avslut av sommaren. Under senare år har det även blivit en gemensam manifestation för vår miljö och Östersjöns överlevnad. Två år i rad har vi här på Öland tänt upp vårdkasar i några hamnar. I år deltog vi genom i Sandviks hamn och Blälinge hamn på södra Öland. För manifestationen tänds vårdkasarna på samma tidpunkt runt om i alla länder kring Östersjön. Arrangemanget genomförs av Ölands Vattenråd. Brita Lööf har fungerat som kretsens kontaktperson.

Metangasutvinning på Öland Under året har Gripen Gas AB haft tillstånd till förundersökning om utvinning av metangas ur alunskifferlager i fyra områden på Öland. Kretsen samverkar aktivt mot dessa planer i Aktionsgruppen Mot Fossilgasutvinning på Öland (AMFÖ). Gunnar Kvarnbäck har varit föreningens representant i AMFÖ. Ett konto är öppnat för insamling av pengar till arbetet, en namninsamling mot planerna har fortsatt och vår hemsida har informerat om projektet.

Julmässa Skäftekärr Kretsen medverkade med miljöinformation, fladdermus och fågelholkstillverkning på julmässan i Skäftekärr fredag till söndag den 1 - 3/11. Bordet bemannades av Gunnar Kvarnbäck, Anders Leander, Börje Ekstam och Britta Lööv. Ewa och Anders Paulsson (Böda Allservice AB) donerade försågat virke och utrustning för att snickra ihop holkarna.

Yttranden Föreningen har under året tagit del av planhandlingar från de båda Ölandskommunerna samt utökade samrådshandlingar från lantbrukare och andra verksamhetsägare. Vi överklagat kommunens beslut om undantag för strandskyddsbestämmelserna för Norra Viken, Mörbylånga kommun, samt överklagat beslut om upphävande av strandskydd vid Ekerum, Borgholms kommun. Kretsen har gått vidare till Högsta Förvaltningsdomstolen med klagan på ärendets hantering av Regeringen och Länsstyrelsen i Kalmar.

Styrelsen vill tacka alla som deltagit i vår strävan för en hållbar utveckling och en rik naturmiljö.

Öland i mars 2014

Börje Ekstam

Lisa Tengö

Anders Leander

Åsa Bodenmalm

Gunnar Kvarnbäck

Britta Lööv

Pav Johnsson

Stina Engström

Urban Anjar